

- **Uruchomić** program Word. Powinna być widoczna czcionka Calibri 11 pkt. W *Narzędziach głównych* – Style – klikamy PPM (prawym przyciskiem myszy) na styl Normalny – Modyfikuj – zmieniamy rozmiar czcionki na 12 i ustawiamy justowanie, w akapicie odstęp po zmieniamy na 3 – OK.
- **Zapisać** plik w swoim katalogu jako „Sprawozdanie”: symbol dyskietki w LGR lub Ctrl+S.
- Ustawić **domyślne wcięcie** (tabulator): *Narzędzia główne* – strzałka po prawej stronie napisu Akapit – przycisk Tabulatory... w LDR – zmienić „1,25 cm” na „0,75 cm” – OK.
- Ustawić **marginesy**: Układ strony – Marginesy – Marginesy niestandardowe lub kliknąć 2x na szary fragment linijki: margines lewy - 2 cm, pozostałe - 1,5 cm – OK.
- **Napisać** na pierwszej stronie treść i wyśrodkować ją:

zachodniopomorski uniwersytet technologiczny w szczecinie

- Zaznaczyć tekst np. klikając 3x i nacisnąć Shift+F3 (wielokrotnie), aby go zamienić na wielkie litery (lub *Narzędzia główne* – Czcionka – Wszystkie wersaliki).
- Uruchomić przeglądarkę internetową i otworzyć stronę zut.edu.pl, wybrać na górze Uczelnia – Biuro Promocji – w menu po lewej Wzory do pobrania – kliknąć pobierz przy pierwszym logo ZUT – zapisać plik do swojego katalogu.
- W Wordzie wstawić po pierwszej linijce kilka enterów, stanąć kursorem na drugiej linijce i wybrać: *Wstawianie* – Obraz – wyszukać plik logo ze swojego katalogu – Wstaw.
- Obrazek powinien być zaznaczony, kliknąć w *Narzędzia obrazów* – Formatowanie – Przytnij – najechać kursorem na dolną środkową kreskę aż się pojawi symbol T– przytrzymać LPM i przesunąć mysz ponad tekst, puścić i kliknąć poza rysunek. Tak samo przyciąć prawy bok, aby logo było symetryczne.
- Linijkę poniżej **napisać** i zamienić w wersaliki:

Wydział Technologii i Inżynierii Chemicznej

- Poniżej **dodać**:

KIERUNEK STUDIÓW: Inżynieria Chemiczna i Procesowa

- Pogrubić nazwę uczelni i wydziału (Ctrl+B), powiększyć czcionkę uczelni do 16 pkt (Ctrl+]), wydziału do 14 pkt.
- **Napisać**:

Zadanie 1.<tabulator>Zależność ciepła właściwego od temperatury na przykładzie wody w fazie gazowej.

Zadanie 2.<tabulator>Gęstość benzenu w fazie ciekłej.

- Ustawić pierwszy akapit suwakami lub w *Narzędzia główne* – Akapit – Wcięcia z lewej i prawej: 2,75 cm; Specjalne Wysunięcie co 2 cm.
- Stanąć na końcu tego akapitu, kliknąć Malarz formatów (*Narzędzia główne*) i kliknąć raz na końcu linijki z zadaniem 2.
- **Napisać** parę linijek poniżej:

Jan Kowalski

IChIP S1

rok I, semestr I

- Zaznaczyć te 3 linijki, przesunąć cały akapit w pozycję 12 cm łapiąc za dolny kwadrat , kliknąć i wybrać Usuń odstęp po akapicie.
- Na dole strony **napisać** i pogrubić:

Szczecin 2013

- Na kolejnej stronie **napisać**: (uwaga – dowolną operację, również automatyczną, można cofnąć kombinacją Ctrl + Z)

Spis treści

Spis rysunków

Spis tabel

Spis oznaczeń

Zadanie 1. Zależność ciepła właściwego od temperatury na przykładzie wody w fazie gazowej

1.1 Sformułowanie problemu

1.2 Analiza problemu

1.3 Rozwiązanie

1.4 Wnioski

Zadanie 2. Gęstość benzenu w fazie ciekłej

2.1 Sformułowanie problemu

2.2 Analiza problemu

2.3 Rozwiązanie

2.4 Wnioski

Literatura

- Zaznaczyć „Spis treści” i ustawić: wyśrodkowanie, pogrubienie, wersaliki, interlinia podwójna, czcionka 14.
- Kliknąć „Spis treści”, a następnie: Style – Nowy styl , Nazwa stylu - **N0**, Styl następnego akapitu – wybrać Normalny – OK, w Formatuj – Akapit – ustawić odstęp przed na 18. Kliknąć na końcu „Spis rysunków” i kliknąć styl N0 widoczny na liście górnego menu. W ten sam sposób przypisać styl N0 do 3 kolejnych pozycji oraz dla Zadania 1.
- Kliknąć „Zadanie 1...”, ustawić justowanie, Akapit – Interlinia – Wielokrotne – co 1,4. Przesunąć dolne wcięcie na pozycję 2,75 cm: , dodać <tab> po „1.”. Kliknąć ten akapit, dodać nowy styl o nazwie „**N1**”, ustawić następny styl jako Normalny, odstęp przed 12 pkt. Przypisać styl N1 do „Zadania 2...”.

- Kliknąć „1.1...”, pogrubić, ustawić suwak na 0,75 cm, dodać <tab> po 1.1, kliknąć akapit i dodać nowy styl „N2” na podstawie „Normalny”, styl następny – „Normalny”. Ustawić dla tego stylu odstęp akapitu przed 12, po 6 pkt.
- Styl **równań**: kliknąć na akapit z równaniem, kliknąć do momentu pojawienia się , kliknąć w dolną część linijki w pozycji 8,5 cm, wstawić przy końcu linijki i przesunąć na pozycję 17,5 cm. Wstawić <tab> przed równaniem i przed numerem równania. Wstawić nowy styl „Równanie” na podstawie Normlany, następny styl Normalny, odstępy przed i po: 6 pkt.
- Styl „Tabela”: czcionka 11, odstęp prze 6, po 3, wyśrodkowanie, styl następny Normlany.
- Styl „Rysunek”: czcionka 11, odstęp po 12, wyśrodkowanie, styl następny Normlany.
- Numeracja stron: *Wstawianie* – Numer strony – Dół strony – Zwykły numer 3 (do prawej) – po kliknięciu – Inne na pierwszej stronie, Nagłówek od góry 0 cm, Stopka od dołu 1 cm. – Zamknij nagłówek i stopkę (na pasku).
- Wstawianie **spisu treści**: *Odwołania* – Spis treści – Wstaw spis treści – Opcje – skasować cyfry, dopisać 1 przy N0 i N1 oraz 2 dla N2 – OK.
- Wstawianie **spisu rysunków**: *Odwołania* – Wstaw spis ilustracji – Opcje – wybrać Rysunek – OK.
- Wstawianie **spisu tabel**: tak jak spis rysunków – wybieramy styl Tabela, w przypadku pytania czy zamienić spisy – odpowiadamy Nie.
- **Spis oznaczeń**: wstawiamy tabulator wyrównany do lewej w pozycji 1,25 cm. Jednostki można pisać bez edytora równań, indeks górny Ctrl+Shift+=, indeks dolny Ctrl+=, symbol stopnia Celsjusza wstawiamy: *Wstawianie* – Symbol.
- **Literatura**: (tabulator do prawej w 0,75 cm, oraz do lewej w 1,25 cm, specjalne wysunięcie akapitu na 1,25 cm).
- Zmieniamy układ strony na wydruk obustronny: *Układ strony* – Marginesy – Marginesy niestandardowe... – Wiele stron: Marginesy lustrzane.
- Inne przydatne skróty:

Ctrl + - (num)	łącznik –	Ctrl + Delete lub Backspace	kasuje cały wyraz
Ctrl + Alt + .	...	Ctrl + F	szukanie
Ctrl + Home	początek dokumentu	Ctrl + S	zapisuje zmiany
Ctrl + End	koniec dokumentu	Ctrl + Shift + L	wstawia punkt wypunktowania
Home	początek linijki	Ctrl + Shift + F	zmiana czcionki
End	koniec linijki	Ctrl + 1	odstęp pojedynczy
Ctrl + → lub ←	następny/poprzedni wyraz	Ctrl + 2	odstęp podwójny
Ctrl + ↓ lub ↑	następny/poprzedni paragraf	Ctrl + 5	odstęp 1,5
F4	powtarza czynność	F5	idź do, szukaj, zamień
Ctrl + P	podgląd wydruku	Ctrl + H	zamień
Ctrl + Spacja	resetuje do domyślnej czcionki	Shift + Enter	nowa linijka w tym samym paragrafie

ZACHODNIOPOMORSKI UNIWERSYTET TECHNOLOGICZNY W SZCZECINIE

WYDZIAŁ TECHNOLOGII I INŻYNIERII CHEMICZNEJ

KIERUNEK STUDIÓW: Inżynieria Chemiczna i Procesowa

TECHNOLOGIA INFORMACYJNA

LABORATORIUM

Zadanie 1. Zależność ciepła właściwego od temperatury na przykładzie wody w fazie gazowej.

Zadanie 2. Gęstość benzenu w fazie ciekłej.

Jan Kowalski
IChiP S1
rok I, semestr I

SPIS TREŚCI

Spis treści	2
Spis rysunków.....	2
Spis tabel	2
Spis oznaczeń	2
Zadanie 1. Zależność ciepła właściwego od temperatury na przykładzie wody w fazie gazowej.....	4
1.1 Sformułowanie problemu	4
1.2 Analiza problemu	4
1.3 Rozwiązanie	4
1.4 Wnioski	5
Zadanie 2. Gęstość benzenu w fazie ciekłej	5
2.1 Sformułowanie problemu	5
2.2 Analiza problemu	5
2.3 Rozwiązanie.....	5
2.4 Wnioski	5
Literatura.....	5

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1. Zależność ciepła właściwego pary wodnej od temperatury	4
---	---

SPIS TABEL

Tabela 1. Ciepło właściwe pary wodnej dla wybranych wartości temperatur w zakresie 273÷373 K.....	4
--	---

SPIS OZNACZEŃ

C_p	ciepło właściwe gazów, J/(mol K)
D_K	współczynnik dyfuzji Knudsen, m^2/s
P	ciśnienie, Pa
t	temperatura, °C
T	temperatura, K

Litery greckie

- ε porowatość złoża, –
 ρ_g gęstość gazu, kg/m³
 τ czas bezwymiarowy, –

Skróty użyte w pracy

- LZO lotne związki organiczne
TSA adsorpcja zmiennotemperaturowa (ang. Temperature Swing Adsorption)

Indeksy dolne i górne

- g gaz
w woda

ZADANIE 1. ZALEŻNOŚĆ CIEPŁA WŁAŚCIWEGO OD TEMPERATURY NA PRZYKŁADZIE WODY W FAZIE GAZOWEJ

1.1 Sformułowanie problemu

Korelacja ciepła właściwego gazów w funkcji temperatury zostanie przedstawiona w postaci tabelarycznej i graficznej dla wybranego związku – wody.

1.2 Analiza problemu

Ciepło właściwe C_p to ciepło potrzebne do zwiększenia temperatury jednostki masy ciała o jeden stopień. Ciepło właściwe gazów rzeczywistych zależy od temperatury i jest charakterystyczne dla danego związku.

1.3 Rozwiązanie

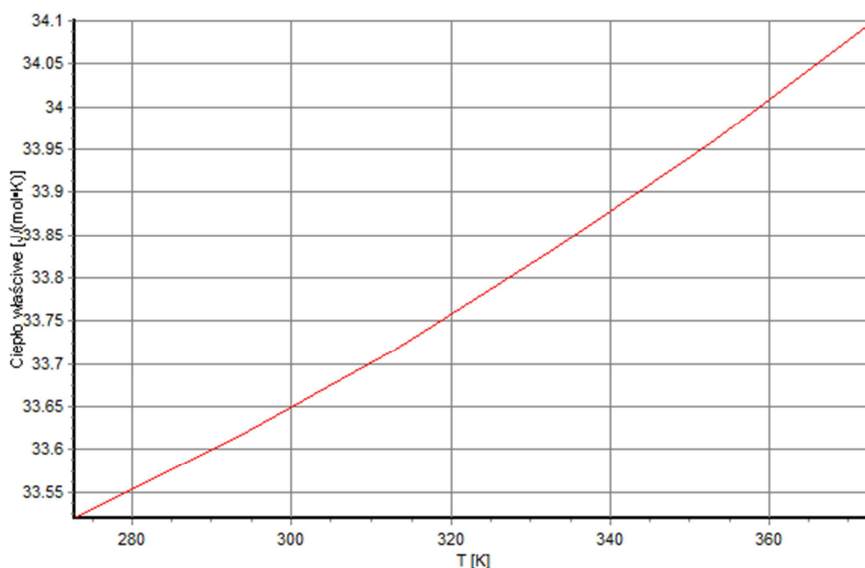
Ciepło właściwe wody w fazie gazowej można obliczyć z następującej korelacji empirycznej [1]:

$$C_p = A + BT + CT^2 + DT^3 + ET^4 \quad [J/molK] \quad (1.1)$$

gdzie A , B , C , D i E są stałymi. Równanie (1.1) stosowane jest dla temperatur w przedziale od 100 do 1500 K.

Tabela 1. Ciepło właściwe pary wodnej dla wybranych wartości temperatur w zakresie 273÷373 K

Lp	T [K]	C_p [J/(molK)]
1	273	33,52
2	293	33,61
3	313	33,71
4	333	33,83
5	353	33,96
6	373	34,10

Rys. 1. Zależność ciepła właściwego pary wodnej od temperatury

W tabeli 1 przedstawiono przykładowe wartości ciepła właściwych C_p pary wodnej w zakresie temperatur 273÷373 K z krokiem co 20 K. Na rysunku 1 pokazana jest zależność tego ciepła właściwego w funkcji temperatury.

1.4 Wnioski

Wartość ciepła właściwego pary wodnej jest proporcjonalna do temperatury. Zależność ta może być opisana wielomianem czwartego stopnia (równanie (1.1)), którego współczynniki są wyznaczone metodą regresji danych doświadczalnych.

ZADANIE 2. GĘSTOŚĆ BENZENU W FAZIE CIEKŁEJ

2.1 Sformułowanie problemu

2.2 Analiza problemu

2.3 Rozwiązanie

2.4 Wnioski

LITERATURA

- [1] *Baza YPPO 2008. Wydziałowa baza danych fizykochemicznych do celów dydaktycznych (program komputerowy)*, ZUT, Szczecin 2008, w: <http://iichipos.zut.edu.pl/iichipos-niezbednik.html>, dostęp: październik 2013 r.
- [2] Paderewski M. L., *Procesy adsorpcyjne w inżynierii chemicznej*, WNT, Warszawa 1999.
- [10] Brunauer S., Deming L. S., Deming W. E., Teller E., On a theory of the van der Waals adsorption of gases, *J. Am. Chem. Soc.*, 1940, 62, 1723-1732.
- [11] Globalne ocieplenie: wielkie zagrożenie czy naukowy mit?, *dziennik Polska*, 4 kwietnia 2013 r., w: <http://www.polskatimes.pl/artukul/798331,globalne-ocieplenie-wielkie-zagrozenie-czy-naukowy-mit,1,id,t,sa.html>, dostęp: październik 2013 r.
- [12] Ustawa z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2006 r. nr 90, poz. 631 z późn. zm.).